

Iegūtais novadpētniecības semināros

VISC sadarbībā ar Rēzeknes, Alūksnes, Bauskas novada, Daugavpils, Rēzeknes, Liepājas un Ventspils pašvaldībām noorganizēja reģionālos seminārus novadpētniecībā, lai veicinātu skolēnu interesi sava novada, pilsētas, dabas, sociālās vides un kultūras vērtību izzināšanā.

Semināru darba programmas tika izstrādātas kopā ar novada, pilsētas pašvaldību metodisko apvienību vadītājiem. Semināros redzētais un dzirdētais apliecināja skolotāju ieinteresētību un ieguldīto darbu novada, pilsētas izpētes pilnveidē, izvēloties arvien daudzveidīgākas mācību organizācijas formas un metodes.

Pūrmaļu dižakmens Rēzeknes novadā

90-jos gados Daugavpils universitātes rektors, ģeogrāfs Bruno Jansons aicināja skolotājus doties ar skolēniem ārā no klases, organizēt nodarbības dabā un ieinteresēt skolēnus saskatīt tās daudzveidību sev apkārt. Kā paraugs tam bija izveidotā Meža ainavu mācību taka - *Pilskalnes Siguldiņa*, kas ir skolēnu, studentu, skolotāju apmeklēta. Skolotāji vēl joprojām izmanto Bruno Jansona izstrādātos metodiskos materiālus jaunu izziņas (mācību) taku izveidei. Daudzas no tām ir kļuvušas par tūrisma maršrutu sastāvdaļu.

Novadpētniecība paplašina ne tikai Latvijas ģeogrāfijas, bet arī citu mācību priekšmetu saturu (Sociālās zinības, Dabaszinības, Vēsture utt.). Skolotāji ir izstrādājuši mācību programmas novadpētniecībā saistībā ar konkrēta pagasta, novada, pilsētas dabas, cilvēku dzīves un saimnieciskās darbības izpēti, veicot novērojumus praktiskā darbībā. Uzzinot par dzimtā novada dabas daudzveidību, par cilvēku dzīvi, par saimniecisko darbību, tiek pilnveidotas zināšanas arī par Latvijas valsts attīstību dažādos laikos un sekmēta skolēnu interese par vietām, kurās ir dzīvojuši viņu dzimta.

Novada izpētes darbu ietekmē arī tas, cik lielā mērā pats skolotājs kopā ar skolēniem ir ieinteresēts organizēt nodarbības un piedalīties dažādos pasākumos, aktivitātēs savā pagastā, novadā, pilsētā. Skolotājs ļoti bieži ir arī tas cilvēks, kurš tīši vai netīši ieinteresē skolēnus saskatīt skolas tuvumā, katra dzīves vietas apkārtnē notiekošo, ieinteresē skolēnus organizēt pārgājienus ar velosipēdiem, laivām.

Semināru laikā tā dalībnieki pārliecinājās par skolēnu interesi piedalīties ārā mācību nodarbībās, kur viņi iepazīst tās dabas parādības, kas notiek tuvākajā apkārtnē, saskata vietējās saimnieciskās darbības ietekmi cilvēku dzīvē un vietējās kultūrvides daudzveidībā. Dalībnieki tika iepazīstināti ar skolēnu izstrādātajiem materiāliem, kuri jau atrodas novadpētniecības, skolu muzejos. Tie ir projekti, darba lapas, ekskursiju, pārgājienu maršruti par novada savdabīgākajiem dabas objektiem, par strādīgiem, cienījamiem novadniekiem.

Reģionālo semināru teorētiskajā daļā ģeogrāfijas, dabaszinību, ekonomikas skolotāji, muzeju, mācību centru darbinieki dalījās pieredzē par daudzveidīgu mācību metodisko materiālu izstrādi: maršruti pārgājieniem, mācību ekskursijām, nodarbību plānojums un darba lapas muzejos, uzņēmumā, kas sekmē apgūt novada izpēti praktiskā darbībā.

Praktiskās daļas laikā tika apmeklēts kāds dabas objekts, ražotne vai uzņēmums. Uzņēmēji aicināja skolotājus doties mācību ekskursijās, lai skolēniem būtu iespēja praktiski iepazīties ar ražošanas procesu, uzzināt, kā darbs darāms, kādas zināšanas ir nepieciešamas darbā ar mūsdienu modernajām ražošanas tehnoloģijām. Praktiski piemēri mācību stundās ražotnēs veicina skolēnu izpratni par uzņēmējdarbību un uzņēmējspēju attīstību. Semināra dalībnieki pārliecinājās, ka visattālākajos novados cilvēki strādā, veido dažādas ražotnes, uzņēmumus, meklē ar saimniecisko darbību saistīto problēmu risinājumus.

Minētie semināri notika laikā no 2011.gada augusta līdz 2013.gada oktobrim. Valsts izglītības satura centrs arī 2014.gadā sadarbībā ar novadu un pilsētu izglītības pārvaldēm turpinās organizēt seminārus novadpētniecībā.